

Leerbijeenkomst Hooi op je vork 30 juni 2021

Aanwezig: Accoladezorg, Blankers-Hage, Boogh, Middin, Noorderbrug, Odion, SGL, Zuidwester, andere gebruikers van Hooi op je vork.

In deze bijeenkomst kwamen twee thema's aan bod op verzoek van de deelnemers.

1. De toepassing van Hooi op je vork in de dagbesteding.

Zuidwester vertelde over het feit dat zij werken met Hooi op je vork in plaats van Hooi in 't Kort. Zij zijn er allemaal in geschoold en hebben alle documenten van Hooi op je vork in hun zorgplan opgenomen. Zij hebben gemerkt dat het deelnemers soms afschrikt als zij met allerlei vragen worden benaderd om zoveel mogelijk informatie op te halen. Om die reden geven zij formulieren mee naar huis, waardoor zij samen met hun naasten rustig de vragen kunnen doornemen en invullen. Omdat de doelgroep NAH verreweg in de minderheid is bij de VG-groep, is er de dreiging dat Hooi onder druk komt te staan. Zij vinden het belangrijk om Hooi te blijven gebruiken omdat dit gericht is op de eigenwaarde van mensen met NAH en specifiek voor hun is ontwikkeld. Mensen met NAH voelen zich niet verwant met mensen met een verstandelijke beperking en hebben soms moeite met de toon en benadering die er voor hun is.

Er zijn gespreksgroepen als activiteit waar een deelnemer zich op kan inschrijven. Deze worden zeer goed bezocht en wordt er aan de hand van onderwerpen van Hooi op je vork zaken besproken.

Odion geeft aan dat het met 50 mensen te druk in de dagbesteding is om voldoende individuele aandacht te geven aan de deelnemers met NAH. Zij noemen het geen dagbesteding, omdat deze term weerstand oproept bij mensen met NAH. Zij noemen het een AC (activiteitencentrum). Ook zijn er te weinig uren voor psychologische/gedragmatige ondersteuning. De doelgroep is complex en er speelt vaak veel. Zij bespreken regelmatig één cliënt heel uitgebreid met Hooi op je vork, waarbij thema's spelen die ook bij andere deelnemers aan de orde zijn.

Boogh heeft speciale jongerengroepen, waardoor er voor hun specifieke onderwerpen aan de orde komen. Dit wordt door jongere medewerkers begeleid, waardoor het door hun als veilig en prettig ervaren wordt.

Hooi is soms ook een confrontatie met wat mensen niet meer kunnen. Naasten hebben soms een rooskleuriger beeld van wat de cliënt nog zou kunnen. Er is zowel acceptatie als verwerking nodig bij de mensen met NAH als voor de naasten. Helaas is er geen tijd binnen dagbesteding voor ondersteuning aan naasten.

Aan de orde kwam of wonen en AC/dagbesteding informatie over de cliënt met NAH zou moeten of mogen delen. Hier zijn voordelen en nadelen aan verbonden. Het is soms prettig te weten hoe het met de cliënt gaat in wonen/dagbesteding.

Tips:

- geef mensen een formulier met vragen mee, zodat zij deze thuis met naasten kunnen invullen
- Organiseer gespreksgroepen als activiteit, waarop deelnemers zich kunnen inschrijven.
- Organiseer voor jongeren apart een gespreksgroep en laat dit begeleiden door jonge medewerkers
- Zoek 'gespecialiseerde' vrijwilligers voor bepaalde cliënten, bv een voormalig logopedist, ergotherapeut of lerares.

- Zorg voor borging en continuering van Hooi op je vork voor mensen met NAH in AC/dagbesteding. Mensen die vanuit thuis komen, hebben veelal geen aansluiting bij de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking.

2. Het driegesprek tussen cliënt, naaste en professional

- SGL geeft aan dat het driegesprek niet altijd zo gemakkelijk verloopt. Het belang van de naaste kan soms het belang van de cliënt overschaduwen. Het is voor begeleiders moeilijk als zij in een dilemma terecht komen. Zij hebben de ervaring dat het dan belangrijk is dat de gedragskundige het gesprek leidt. Overigens heeft het werken met Hooi in het driegesprek er wel voor gezorgd dat familie en cliënten beter naar elkaar zijn gaan luisteren, waarbij het soms om kleine dingen gaat.
- Zuidwester organiseert regelmatig een avond voor alleen naasten om uit te leggen wat het AC doet.
- Odion: De gedragskundige vindt het principe van Hooi op je vork heel bruikbaar in de driegesprekken dat alles waar is. Het is niet altijd gemakkelijk als gedragskundige, omdat je geneigd bent te zoeken naar oplossingen. Maar haar ervaring is dat belangrijk is dat ieder zich gezien en gehoord voelt en dat iedereen gelijk heeft. Het hoeft niet altijd te betekenen dat mensen begrip voor elkaar hebben, maar het doet ook al veel als je gewoon benoemt dat zij het onderling niet met elkaar eens zijn. Daarna kan de vraag aan de orde komen welk besluit er dan genomen moet worden. De autonomie van de cliënt is soms zwaar voor de verwant. Verwanten hebben ook psycho-educatie nodig over NAH, maar ook hoe zij weer hun eigen energie kunnen opladen. Zij proberen juist ook op andere momenten contact te leggen met naasten; dit heeft een belangrijke waarde!
- Dilemma wordt genoemd dat de partner het niet goed vindt dat er psycho-educatie over hun moeder wordt gegeven. Dit zit niet in hun cultuur. Het zou zoveel meer houvast en begrip voor de kinderen kunnen betekenen.
Bij Odion worden persoonlijk begeleiders op het driegesprek getraind, maar is het ook een kwestie van voordoen en helpt het ook om het gesprek met de persoonlijk begeleider voor te bespreken.
- Middin geeft aan dat bij ambulante begeleiding de partner vaak zijn/haar verhaal kwijt moet, vanwege de zware belasting voor naaste en kinderen. Dit is lastig te hanteren, omdat de ambulante begeleider feitelijk voor de persoon met NAH komt.
- Ravenswaerde geeft aan dat zij goede ervaringen hebben om duidelijke grenzen bij familie aan te geven; het helpt om aan te geven wat je wel en niet kunt, waardoor er geen verkeerde verwachtingen zijn. Soms kom je wel ethische dilemma's tegen: bijv als familie wil dat cliënt normaal mee- eet, terwijl er een groot verslikkingsgevaar is.
- Ander dilemma is soms de wilsbekwaamheid van de cliënt, waar de familie anders over denkt. Ook hierbij is de ondersteuning van een gedragskundige nodig.
- Het helpt als je de eerste ontmoeting bij de cliënt thuis doet. De omgevingsfactoren en omstandigheden geven ook veel informatie.

Volgende bijeenkomst van het Leernetwerk Hooi op je vork is op woensdagmiddag 3 november 2021. Zo mogelijk live op een locatie ergens in het midden van het land. En anders online

Er wordt door de deelnemers de voorkeur uitgesproken om de bijeenkomst live te laten plaatsvinden.

Uitnodiging en programma volgt.